

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

**«ՔԱՐԴ ԱգրոԿրեդիտ» ունիվերսալ վարկային
կազմակերպություն փակ բաժնետիրական
ընկերություն**

31 դեկտեմբերի 2025թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia
T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«ՔԱՐԴ ԱգրոԿրեդիտ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՔԱՐԴ ԱգրոԿրեդիտ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ համաձայն հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<ՀՄՍԽ) կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնագրքի» (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (<ՀՄՍԽ կանոնագիրք), որոնք կիրառելի են հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՀՀՄՄԻ կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձից պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների

վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն

Նանիրա Ուլունց

Առաջադրանքի ղեկավար

24 հունիսի, 2026թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2025թ.	2024թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	5	2,159,905	1,786,134
Այլ տոկոսային եկամուտ	5	148,230	126,954
Տոկոսային ծախս	5	(1,184,364)	(905,029)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		1,123,771	1,008,059
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		77,042	54,479
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		(10,615)	(7,797)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		66,427	46,682
Արտարժույթային գործառնություններից զուտ վնաս		(5,501)	(3,682)
Այլ եկամուտ	6	28,878	14,106
Պարտքային կորուստների գծով (ծախս) ծախսի հակադարձում	7	(74,672)	48,232
Անձնակազմի գծով ծախսեր	8	(524,341)	(461,887)
Այլ ծախսեր	9	(261,430)	(231,689)
Շահույթ մինչև հարկումը		353,132	419,821
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(62,089)	(92,593)
Տարվա շահույթ		291,043	327,228
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		291,043	327,228

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 74-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	557,954	75,099
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12	495,155	570,230
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13	14,049,954	12,407,914
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	14	1,216,510	1,115,262
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15	398,966	304,916
Հետաձգված հարկային ակտիվ	10	6,330	5,666
Բռնագանձված ակտիվներ	16	76,227	129,601
Այլ ակտիվներ	17	155,736	184,206
Ընդամենը՝ ակտիվներ		16,956,832	14,792,894
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
Պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	18	14,234,808	12,015,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	597,140	592,981
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		6,357	44,854
Այլ պարտավորություններ	20	258,760	310,391
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		15,097,065	12,963,270
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	21	759,200	620,100
Գլխավոր պահուստ		93,015	87,025
Չբաշխված շահույթ		1,007,552	1,122,499
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		1,859,767	1,829,624
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		16,956,832	14,792,894

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են 2026թ. հունիսի 24-ին:

Մխիթար Բաբայան

Գործադիր տնօրեն

Վարդան Բաբայան

Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 74-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	620,100	87,025	1,122,499	1,829,624
Տարվա շահույթ			291,043	291,043
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	291,043	291,043
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	139,100	-	-	139,100
Հատկացում պահուստին	-	5,990	(5,990)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	(400,000)	(400,000)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	139,100	5,990	(405,990)	(260,900)
Հաշվեկշիռը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	759,200	93,015	1,007,552	1,859,767
Հաշվեկշիռը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	604,500	75,234	1,104,562	1,784,296
Տարվա շահույթ	-	-	327,228	327,228
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	327,228	327,228
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	15,600	-	-	15,600
Հատկացում պահուստին	-	11,791	(11,791)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	(297,500)	(297,500)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	15,600	11,791	(309,291)	(281,900)
Հաշվեկշիռը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	620,100	87,025	1,122,499	1,829,624

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 74-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2025թ.	2024թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	353,132	419,821
Ճշգրտումներ		
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	48,932	39,581
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	1,977	87
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից առաջացած վնաս	4,968	-
Պարտքային կորուստների գծով ծախս (ծախսի հակադարձում)	74,672	(48,232)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	3,664	2,677
Ստացվելիք տոկոսներ	(18,815)	(19,811)
Վճարվելիք տոկոսներ	23,221	10,876
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	491,751	404,999
(Ավելացում) նվազում գործառնական ակտիվներում		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	71,679	(86,266)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ներառյալ ֆինանսական լիզինգի գծով ստացվելիք գումարները	(1,812,951)	(2,219,367)
Այլ ակտիվներ	76,876	(88,787)
Ավելացում (նվազում) գործառնական արտավորություններում		
Այլ պարտավորություններ	(68,313)	90,437
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեության համար օգտագործված մինչև շահութահարկը	(1,240,958)	(1,898,984)
Վճարված շահութահարկ	(101,250)	(83,820)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(1,342,208)	(1,982,804)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2025թ.	2024թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(138,374)	(16,371)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	24,806	17
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(113,568)	(16,354)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	139,100	15,600
Վարկեր և փոխառություններ	2,220,182	1,648,854
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	-	588,827
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(20,012)	(15,878)
Վճարված շահաբաժիններ	(400,000)	(297,500)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	1,939,270	1,939,903
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)		
483,494	(59,255)	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	75,099	135,407
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(639)	(1,053)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (Ծանոթագրություն 11)	557,954	75,099
Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝		
Ստացված տոկոսներ	1,894,273	1,893,277
Վճարված տոկոսներ	(881,808)	(894,153)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 74-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ՔԱՐԴ ԱգրոԿրեդիտ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ
բաժնետիրական ընկերություն

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (<<) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«ՔԱՐԴ ԱգրոԿրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի հիմնական գործնությունը վարկերի տրամադրումն է: Ընկերությունը առաջարկում է ֆինանսական ծառայությունների ամբողջական փաթեթ գյուղատնտեսական արտադրության արդիականացման, վերամշակման և շուկայահանման ողջ շղթայում, որը ներառում է գործնական և բիզնեսի զարգացման վարկեր, գյուղատնտեսության զարգացման և սեզոնային վարկեր սննդի վերամշակման ձեռնարկություններին, գյուղական փոքր և միջին կազմակերպություններին, անհատ ֆերմերներին: Ընկերությունը տրամադրում է նաև գյուղատնտեսական մեքենա-սարքավորումների ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ):

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«ՔԱՐԴ ԱգրոԿրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 2008թ. և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերությունը գրանցվել է 2008թ. հունիսի 27-ին ՀՀ կենտրոնական Բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից թիվ 23 գրանցման վկայականով: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ուղղակի նշանակալի մասնակից է հանդիսանում «Ագրովիժն» ՓԲԸ-ն է:

Ընկերության գրանցված գրասենյակը գտնվում է Երևանում, 0037, ՀՀ, Ազատության փող. 1/21-40: Ընկերությունն ունի 5 մասնաճյուղ և 2 ներկայացուցչություն ՀՀ մարզերում:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 60 մարդ (2024թ-ին՝ 65 մարդ):

Համապատասխանություն և անընդհատություն

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Ընկերությունն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը շարունակում է բախվել մի շարք ներքին և արտաքին մարտահրավերների՝ պայմանավորված աշխարհաքաղաքական լարվածությամբ, տարածաշրջանային անվտանգության խնդիրներով և գլոբալ տնտեսության փոփոխվող դիսկերով: Այնուամենայնիվ, հայկական բիզնեսը աստիճանաբար հարմարվում է նոր պայմաններին՝ դիվերսիֆիկացնելով մատակարարման շղթաները, ընդլայնելով արտահանման շուկաները և կիրառելով առավել ճկուն գործառնական մոդելներ: Ներդրումային միջավայրի բարելավմանն, ինստիտուցիոնալ կարողությունների ամրապնդմանն ու մասնավոր հատվածի զարգացմանն ուղղված պետական բարեփոխումները ստեղծում են երկարաժամկետ տնտեսական կայունության հիմքեր:

2025թ. Հայաստանի տնտեսության ոլորտային պատկերը հակասական է. մի կողմից շարունակվում է առևտրի, ծառայությունների և շինարարության կայուն աճը, մյուս կողմից դիտվում է արդյունաբերության նկատելի անկում: Աճող ոլորտները մեծապես շահում են ներմուծման ընդլայնումից, սպառողական ակտիվությունից, ինչպես նաև զբոսաշրջության վերականգնումից, որն ավելացնում է ծառայությունների պահանջարկը: Շինարարության աճը պայմանավորված է ինչպես մասնավոր ներդրումներով, այնպես էլ բնակարանաշինության շարունակական բարձր պահանջարկով, ինչը դարձնում է այն տնտեսության

ամենաակտիվ ճյուղերից մեկը: Ընդհանուր առմամբ, տնտեսության շարժիչ ուժը շարունակում են մնալ սպառման վրա հիմնված ոլորտները:

2025թ. Հայաստանի ֆինանսական ոլորտը, ընդհանուր առմամբ, մնում է կայուն՝ բանկային համակարգի բավարար կապիտալացվածությամբ, իրացվելիության համապատասխան մակարդակներով և ՀՀ Կենտրոնական բանկի շարունակական վերահսկողությամբ պայմանավորված: Չնայած արտաքին ռիսկերի աճին և գլոբալ ֆինանսական անորոշություններին՝ ֆինանսական հաստատությունները շարունակում են առանցքային դեր խաղալ տնտեսական ակտիվության աջակցման գործում՝ իրականացնելով վարկավորման, վճարահաշվարկային ծառայությունների և ռիսկերի կառավարման արդյունավետ գործառույթներ:

2025թ. պետական բյուջեի համաձայն՝ Հայաստանի տնտեսական աճը նախատեսված է 5.1%, իսկ 2026թ.՝ 5.4%:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման ձևը

Ընկերությունը ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ըստ իրացվելիության՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվության համապատասխան հոդվածային տողի ակտիվների/պարտավորությունների մեծ մասը ստանալու/մարելու Ընկերության մտադրության և ակնկալվող կարողության վրա: Հաշվետու ամսաթվից (ընթացիկ) հետո 12 ամսվա և հաշվետու ամսաթվից (ոչ ընթացիկ) հետո ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում ակտիվների/պարտավորությունների ստացման կամ մարման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2025թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄՀ) և ՀՀՄՄ մեկնաբանությունների կոմիտեի կողմից:

ՀՀՄՄ 21 «Արդարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ» ստանդարտի փոփոխությունը՝ կապված «Փոխանակելիության բացակայության» հետ առաջին անգամ կիրառվել է 2025թ., որը սահմանում է պահանջներ՝ գնահատելու, թե երբ է արժույթը փոխարկելի այլ արժույթի նկատմամբ, և երբ՝ ոչ: Ստանդարտի այս փոփոխության ընդունումը ազդեցություն չի ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄՀ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

- ՀՀՄՄ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

2024թ. ապրիլին ՀՀՄՄՀ-ն հրապարակել է ՀՀՄՄ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում» ստանդարտը, որը փոխարինում է ՀՀՄՄ 1 «Ֆինանսական

հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտը: Չնայած ՖՀՄՍ 18-ը ներառում է ՀՀՄՍ 1-ի բազմաթիվ պահանջներ, այն ներկայացնում է նոր պահանջներ՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կառուցվածքը բարելավելու և ներդրողներին ավելի մանրամասն ու օգտակար տեղեկատվություն տրամադրելու նպատակով, ներառյալ՝

- շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում երկու նոր ենթագումարի սահմանում՝ գործառնական շահույթ և շահույթ կամ վնաս մինչև ֆինանսավորումը և հարկերը
- շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտների և ծախսերի դասակարգում հետևյալ հինգ կատեգորիաներից մեկում՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, հարկեր և ընդհատված գործառնություններ
- ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափանիշների բացահայտման նոր պահանջ
- ֆինանսական հաշվետվություններում և կից ծանոթագրություններում ներկայացվող տեղեկատվության միավորման և տարանջատման սկզբունքների բարելավում

Նախկինում ՀՀՄՍ 1-ում ներառված որոշ բացահայտման պահանջներ տեղափոխվել են ՀՀՄՍ 8՝ առանց էական փոփոխությունների: Սա հատկապես վերաբերում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և գնահատման անորոշության աղբյուրների բացահայտումներին: Այս փոփոխությունների արդյունքում ՀՀՄՍ 8-ը կվերանվանվի *«Ֆինանսական հաշվետվությունների պարաստման հիմունքներ»*:

Ի հավելում, ՀՀՄՍ 7 *«Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին»* ստանդարտում կատարվել են սահմանափակ փոփոխություններ, որոնք ներառում են անուղղակի մեթոդով պատրաստված հաշվետվության գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքերի որոշման մեկնարկային կետի փոփոխությունը «շահույթ կամ վնասից» «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և շահաբաժիններից և տոկոսներից դրամական հոսքերի դասակարգման ընտրանքի վերացումը: Բացի այդ, կան հետևողական փոփոխություններ մի շարք այլ ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում:

ՖՀՄՍ 18-ը ուժի մեջ է 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար՝ ավելի վաղ կիրառման հնարավորությամբ: ՖՀՄՍ 18-ը կկիրառվի հետընթաց՝ կիրառելով հատուկ անցումային դրույթներ:

Ընկերությունը ներկայում գնահատում է ՀՀՄՍ 18-ի ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:

Ղեկավարության գնահատմամբ չի ակնկալվում, որ այլ նոր ստանդարտները, փոփոխությունները և մեկնաբանությունները, որոնք չեն կիրառվել ընթացիկ տարում, էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *«Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ»* (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ) (ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար)
- *«Բնությունից կախված էլեկտրաէներգիային հղումով պայմանագրեր»* (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ) (ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար)
- ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների տարեկան բարեփոխումներ - Հատոր 11 (ուժի մեջ է 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար)
- ՖՀՄՍ 19 *«Դուստր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության բացահայտումներ»* (ուժի մեջ է 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար)

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվություններին պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով: Ֆինանսական գործիքները ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով, ինչպես նաև իրական արժեքով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ գրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ձախողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Յուրաքանչյուր արտարժույթային գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը

հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Արտարժույթային գործառնություններից զուտ վնաս» հոդվածում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	381.36	396.56
<< դրամ/1 Եվրո	449.01	413.89

4.4 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Ընկերությունից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Ընկերությունը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(զ)-ում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Ընկերությունը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

4.5 Շահութահարկ

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

ա) Ճանաչում և սկզբնական չափում

Ընկերությունը սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և ավանդները, փոխառությունները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Ընկերության գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

բ) Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է՝

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Ընկերության ղեկավարությանը,
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Ընկերությունը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Ընկերությունը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Ընկերությունը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Ընկերության պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Ընկերությունը ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը << ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Ընկերությունը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Ընկերությունը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող:

գ) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տե՛ս նաև Ծանոթագրություն 4.6(գ)) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ընկերությունը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Ընկերությունը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Ընկերությունը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

դ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Ընկերությունը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(գ)), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

ե) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն զտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Ընկերության առևտրային գործունեության ընթացքում:

զ) Արժեզրկում

Ընկերությունը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով

- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Ընկերությունը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Ընկերությունը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Ընկերությունը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է Ծանոթագրություն 27.1.2-ում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Ընկերությունը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Ընկերությունը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Ընկերությունը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 - արժեզրկված վարկեր: Ընկերությունը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղջված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները

պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են Ծանոթագրություն 27.1.2-ում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ Ծանոթագրություն 4.6(գ)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Ընկերության կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Ընկերությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,

Դուրսգրում

Վարկերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Ընկերությունը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Ընկերության պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.7 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են ՀՀ բանկային հաշիվներից այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռքբերման օրից 90 օր է, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.8 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը օգտագործում է բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերում ներդրված ավանդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Ընկերության ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում:

4.9 Վարկեր

Վարկերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.10 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյո՞ք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում

ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանն,
- Ընկերությունը իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Ընկերությունը իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունը իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

Ընկերությունը որպես վարձատու

Որպես վարձատու՝ Ընկերությունը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական կամ ֆինանսական:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե այն փոխանցում է հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և գործառնական, եթե նշվածը տեղի չի ունենում:

Վարձակալության մեկնարկն այն ամսաթիվն է, երբ վարձակալն իրավունք ունի օգտվել վարձակալված ակտիվը օգտագործելու իր իրավունքից: Դա վարձակալության սկզբնական ճանաչման ամսաթիվն է: Ֆինանսական վարձակալության մեկնարկից հետո Ընկերությունը ճանաչում է վարձակալության զուտ ներդրումը, որը ստացվելիք նվազագույն վարձավճարն է, որը զեղչվում է վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքով: Համախառն ներդրման և ներկայիս արժեքի միջև տարբերությունը գրանցվում է որպես ֆինանսական վարձակալության չվաստակված եկամուտ:

Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են զուտ ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Ընկերության տիրապետության տակ է անցնում վարձակալության առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

4.11 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ	3	33.3
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5
Սերվեր	8	12.5
Փոքրարժեք մինչև 50 հազար << դրամ <Մ	1	100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է այլ եկամուտներում կամ այլ ծախսերում:

4.12 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ: Համակարգչային ծրագրերի մշակման գծով ծախսերը (օրինակ դիզայն և նոր կամ նորացված ծրագրի թեսթավորում) ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվներ, երբ Ընկերությունը կարողանում է ցուցադրել ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման տեխնիկական հնարավորությունն այնպես, որ այն հնարավոր լինի վաճառքի կամ օգտագործման, իր մտադրությունը ստեղծելու ոչ նյութական ակտիվ և այն օգտագործելու կամ վաճառելու, իր ունակությունը օգտագործելու կամ վաճառելու ոչ նյութական ակտիվը, այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու հնարավոր տնտեսական օգուտներ, աշխատանքներն ավարտելու բավարար միջոցների առկայություն և դրանց հստակ գնահատում: Ծրագրային ապահովման գծով այլ ծախսերը ճանաչվում են դրանց ծագման պահին:

4.13 Բռնագանձված ակտիվներ

Ընկերության քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.14 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ

Ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

4.15 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են << ԿԲ-ի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների միջոցները, ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների փոխառությունները, ստորադաս փոխառությունները և թողարկված արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.16 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծված է համաձայն << օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Ընկերության կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.17 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության
ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և
ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի
դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու
ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված
ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ
պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և
պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ
վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից
ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին
հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են:
Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն
ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող
են ազդեցություն ունենալ:

4.17.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման
ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական
հաշվետվությունների վրա:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Ընկերությունը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակում ակտիվները պահվում են, ինչպես նաև
գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր
գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6(բ)):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Ընկերությունը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի
պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող
պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու
մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների
ընտրությունն և հաստատումը:

4.17.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների
իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մոդելներ: Սա
ներառում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում համապատասխան նրան, թե շուկայի
մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան
հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ
դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված
իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
կարող է ձեռք բերել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 24):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը նմանատիպ ակտիվի
օգտագործման փորձի հիման վրա դատողության արդյունք է: Ապագա տնտեսական օգուտները
մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց:

Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերությունը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման օպցիոններ

Երբ Ընկերությունը ունի վարձակալության երկարաձգման օպցիոն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ընկերությունը չեղյալ չհամարվող ժամանակաշրջանը գնահատելիս հաշվի է առնում նաև բոլոր վարձակալական պայմանագրերի պայմանները, որոնց համաձայն վարձակալը և վարձատուն յուրաքանչյուրն իր հերթին ունեն վարձակալությունը վաղաժամկետ դադարեցնելու իրավունք առանց որևէ տուգանքի և վնասի փոխհատուցման պարտավորվածության, առանց մեկ այլ կողմի թույլտվության: Ընկերությունը նշված պայմանագրերի գծով գնահատում է նաև, որ վարձակալական պայմանագրերի հնարավոր դադարեցմանը վերաբերող ծախսումները, ինչպիսիք են տեղափոխման, Ընկերության կարիքներին համապատասխան հիմքում ընկած մեկ այլ ակտիվի որոշակիացման (որոնման), Ընկերության գործունեությունում նոր ակտիվի ինտեգրման հետ կապված ծախսումները:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային դիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տես՝ Ծանոթագրություն 27.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես՝ Ծանոթագրություն 4.6(գ)):

Հարկային օրենսդրություն

<< հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս Ծանոթագրություն 22:

5 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2025թ.	2024թ.
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	58,814	52,917
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,101,091	1,733,217
	2,159,905	1,786,134
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	148,230	126,954
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	2,308,135	1,913,088

	2025թ.	2024թ.
Տոկոսային ծախս		
Վարկեր << բանկերից	(325,757)	(265,860)
Միջազգային ծրագրերով << ԿԲ-ից ստացված վարկեր	(386,975)	(426,895)
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	(182,244)	(123,865)
Վարկեր վարկային կազմակերպություններից	(163,381)	(37,700)
Փոխառություններ ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից	(12,548)	(14,813)
Ստորադաս փոխառություններ	(24,310)	(11,985)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(76,159)	(18,501)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	(5,099)	(5,410)
Միջազգային կազմակերպություններից ստացված վարկեր	(7,891)	-
Ընդամենը տոկոսային ծախս	(1,184,364)	(905,029)
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	1,123,771	1,008,059

6 Այլ եկամուտ

	2025թ.	2024թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	19,864	9,960
Դատական ծախսերի փոխհատուցումից եկամուտ	16	846
Այլ եկամուտ	8,998	3,300
Ընդամենը այլ եկամուտներ	28,878	14,106

7 Պարտքային կորուստների գծով (ծախս) ծախսի հակադարձում

	2025թ.				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12	935	-	-	935
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13	32,817	(7,851)	47,915	72,881
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	14	(3,223)	(277)	4,356	856
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով (ծախս) ծախսի հակադարձում		30,529	(8,128)	52,271	74,672

	2024թ.				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12	777	-	-	777
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13	2,617	11,841	(52,766)	(38,308)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	14	(2,778)	(6,299)	-	(9,077)
Այլ ակտիվներ	17	-	-	(1,624)	(1,624)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով (ծախս) ծախսի հակադարձում		616	5,542	(54,390)	(48,232)

8 Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2025թ.	2024թ.
Աշխատակիցների հատուցումներ, ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	510,422	448,900
Անձնակազմի գծով այլ ծախսեր	13,919	12,987
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	524,341	461,887

9 Այլ ծախսեր

	2025թ.	2024թ.
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սպասարկման և պահպանման ծախսեր	73,862	61,796
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	48,932	39,581
Գործուղման ծախսեր	1,480	1,724
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	5,222	4,780
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	216	426
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	15,731	13,019
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	40,064	25,734
Անվտանգության գծով ծախսեր	2,492	2,177
Գրասենյակային ծախսեր	2,294	2,195
ԱՔՌ-Ա և ՍՄՍ հաղորդակցությունների ծախսեր	20,022	26,407
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից վնաս	4,968	-
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	1,977	87
Անդամակցության վճարներ	12,343	10,738
Ապահովագրական ծախսեր	10,827	7,302
Այլ ծախսեր	21,000	35,723
Ընդամենը այլ ծախսեր	261,430	231,689

10 Շահութահարկի գծով ծախս

	2025թ.	2024թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	68,758	89,601
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(6,005)	142
Հետաձգված հարկ	(664)	2,850
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	62,089	92,593

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2024թ.՝ 18%): << հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	2025թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	353,132		419,821	
Շահութահարկ	63,564	18	75,568	18
Չնվազեցվող ծախսեր	3,870	1	16,401	4
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(6,005)	(2)	142	-
Փոխարժեքային տարբերություն	660	-	482	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	62,089	17	92,593	22

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ՝

	2025թ.				
	2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Զուտ	Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	Զուտ հետաձգված հարկային պար- տավորություն
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,626)	692	(934)	-	(934)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,521	190	1,711	1,711	-
Հիմնական միջոցներ	(2,478)	1,809	(669)	-	(669)
Օգտագործման իրավունքի ակտիվներ	-	(8,056)	(8,056)	-	(8,056)
Այլ ակտիվներ	(355)	(2,664)	(3,019)	-	(3,019)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	8,532	8,532	8,532	-
Վարկեր և փոխառություններ	287	(287)	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	8,317	448	8,765	8,765	-
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	5,666	664	6,330	19,008	(12,678)

	2024թ.				
	2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Զուտ	Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	Զուտ հետաձգված հարկային պար- տավորություն
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,755)	129	(1,626)	-	(1,626)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,057	(1,536)	1,521	1,521	-
Հիմնական միջոցներ	(2,478)	-	(2,478)	-	(2,478)
Այլ ակտիվներ	(152)	(203)	(355)	-	(355)
Վարկեր և փոխառություններ	287	-	287	287	-
Այլ պարտավորություններ	9,557	(1,240)	8,317	8,317	-
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ (պարտավորություն)	8,516	(2,850)	5,666	10,125	(4,459)

11 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Բանկային հաշիվներ	357,856	45,072
Մինչև 90 օր տևողությամբ ավանդային հաշիվներ բանկերում	200,098	30,027
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	557,954	75,099

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 243,780 հազար << դրամ գումարով (68.1%) հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկերում (2024թ.՝ 34,150 հազար << դրամ (75.8%) երեք բանկերում):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության երեք բանկերում բացված << դրամային և արտաթուփային բանկային հաշիվների շրջանառությունը, գրավադրված է Ընկերության կողմից կնքված վարկային գծի/վարկային պայմանագրերի շրջանակներում: Դրամական միջոցների վրա սահմանափակում կիրառվում է միայն Ընկերության կողմից պայմանագրային պարտավորությունների ժամկետանցության ի հայտ գալու դեպքում (տե՛ս Ծանոթագրություն 18):

2025թ. և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները մոտ են զրոյական արժեքի, այդ իսկ պատճառով չեն բացահայտվում:

2025թ. ընթացքում անկանխիկ գործառնություններ՝ վարկի մարում գույքի բռնագանձման միջոցով չեն իրականացվել (2024թ.՝ նույնպես):

12 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ավանդներ բանկերում	491,082	567,693
Այլ ստացվելիք գումարներ վճարահաշվարկային կազմակերպություններից	10,985	8,514
	502,067	576,207
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(6,912)	(5,977)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	495,155	570,230

Ավանդները բանկերում ունեն 90 օրից ավել մարման ժամկետ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 300,000 հազար << դրամ գումարով (100%) ավանդի գումարը կենտրոնացված է մեկ բանկում (2024թ.՝ 567,693 հազար << դրամ (100%) մեկ բանկում):

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

	2025թ. Փուլ 1	2024թ. Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	5,977	5,200
Պարտքային կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	935	777
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,912	5,977

13 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	31 դեկտեմբերի 2025թ.			31 դեկտեմբերի 2024թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
Գյուղատնտեսական վարկեր						
Անասնապահություն	2,819,186	(64,697)	2,754,489	2,367,515	(35,287)	2,332,228
Բուսաբուծություն	4,423,350	(31,228)	4,392,122	4,250,742	(31,445)	4,219,297
Այլ գյուղատնտեսական	466,608	(2,345)	464,263	418,992	(3,253)	415,739
	7,709,144	(98,270)	7,610,874	7,037,249	(69,985)	6,967,264
Առևտրային վարկեր						
Առևտուր	1,070,277	(6,016)	1,064,261	1,004,682	(8,815)	995,867
Արդյունաբերություն	595,238	(6,509)	588,729	536,850	(2,990)	533,860
Այլ առևտրային	2,394,739	(9,091)	2,385,648	1,871,534	(4,725)	1,866,809
	4,060,254	(21,616)	4,038,638	3,413,066	(16,530)	3,396,536
Սպառողական վարկեր						
	2,481,220	(80,778)	2,400,442	2,094,953	(50,839)	2,044,114
Ընդամենը	14,250,618	(200,664)	14,049,954	12,545,268	(137,354)	12,407,914

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թվով տասը վարկառուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարը կազմում է 710,358 հազար << դրամ (2024թ.՝ 766,327 հազար դրամ), ինչը կազմում է համախառն վարկային պորտֆելի 4.59%-ը (2024թ.՝ 5.61%-ը): Նշված գումարների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը կազմում է 1,987 հազար << դրամ (2024թ.՝ 3,638 հազար << դրամ):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 5,685,641 հազար << դրամ գումարով վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքը Ընկերության կողմից գրավադրվել է << բանկերից ներգրավված վարկերի դիմաց (2024թ.՝ 4,213,037 հազ.դրամ) (Ծանոթագրություն 18):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 197,994 հազար << դրամ գումարով վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքը գրավադրվել է Ընկերության կողմից պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերի դիմաց (2024թ.՝ 293,778 հազար << դրամ) (տե՛ս Ծանոթագրություն 18):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,912,486 հազար << դրամ գումարով վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքը գրավադրվել է Ընկերության կողմից վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերի դիմաց (2024թ.՝ 1,063,112 հազար << դրամ) (տե՛ս Ծանոթագրություն 18):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	6,989,276	40,028	7,945	7,037,249
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	6,005,633	-	-	6,005,633
Մարված ակտիվներ	(5,317,125)	(35,276)	(17,025)	(5,369,426)
- փոխանցում Փուլ 1	4,429	(4,124)	(305)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(5,260)	5,260	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(112,566)	(1,158)	113,724	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	29,709	1,495	(18,227)	12,977
Վերականգնում	-	-	35,671	35,671
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,960)	(12,960)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,594,096	6,225	108,823	7,709,144

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	3,407,621	5,445	-	3,413,066
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	2,369,667	-	-	2,369,667
Մարված ակտիվներ	(1,700,283)	(1,622)	(8,583)	(1,710,488)
- փոխանցում Փուլ 1	5,445	(5,445)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(8,929)	8,929	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(33,736)	-	33,736	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(13,418)	141	(14,403)	(27,680)
Վերականգնում	-	-	15,689	15,689
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,026,367	7,448	26,439	4,060,254

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	2,065,742	12,526	16,685	2,094,953
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	1,937,574	-	-	1,937,574
Մարված ակտիվներ	(1,496,205)	(8,623)	(22,808)	(1,527,636)
- փոխանցում Փուլ 1	1,947	(1,947)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(15,180)	15,180	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(57,743)	-	57,743	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(16,984)	(3,385)	44,669	24,300
Վերականգնում	-	-	2,225	2,225
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(50,196)	(50,196)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,419,151	13,751	48,318	2,481,220

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	7,618,244	16,383	4,671	7,639,298
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	4,347,133	-	-	4,347,133
Մարված ակտիվներ	(4,976,222)	(12,117)	(5,257)	(4,993,596)
- փոխանցում Փուլ 1	4,601	(4,114)	(487)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(53,471)	53,471	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(14,664)	-	14,664	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	63,655	(13,595)	(69,277)	(19,217)
Վերականգնում	-	-	65,661	65,661
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(2,030)	(2,030)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,989,276	40,028	7,945	7,037,249

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,621,515	1,367	4,311	1,627,193
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	2,904,814	-	-	2,904,814
Մարված ակտիվներ	(1,123,798)	(1,548)	(60)	(1,125,406)
- փոխանցում Փուլ 2	(5,445)	5,445	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	10,535	181	(2,560)	8,156
Վերականգնում	-	-	2,566	2,566
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(4,257)	(4,257)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,407,621	5,445	-	3,413,066

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,126,613	6,357	4,477	1,137,447
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	1,977,040	-	-	1,977,040
Մարված ակտիվներ	(1,033,376)	(5,869)	(3,934)	(1,043,179)
փոխանցում Փուլ 1	2,414	-	(2,414)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(14,464)	14,464	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(25,620)	(332)	25,952	-
- Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	33,135	(2,094)	(10,256)	20,785
Վերականգնում	-	-	8,114	8,114
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,254)	(5,254)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,065,742	12,526	16,685	2,094,953

Գյուղատնտեսական, առևտրային և սպառողական վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	49,323	13,266	7,396	69,985
- փոխանցում Փուլ 1	2,861	(2,576)	(285)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(82)	82	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(9,110)	(661)	9,771	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(33,962)	(7,836)	(3,699)	(45,497)
Տրամադրված նոր վարկերի կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	51,071	-	-	51,071
Վերականգնում	-	-	35,671	35,671
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(12,960)	(12,960)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	60,101	2,275	35,894	98,270

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	13,446	3,084	-	16,530
- փոխանցում Փուլ 1	3,084	(3,084)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(2)	2	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(294)	-	294	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(10,480)	915	(8,147)	(17,712)
Տրամադրված նոր վարկերի կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	7,109	-	-	7,109
Վերականգնում	-	-	15,689	15,689
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,863	917	7,836	21,616

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	33,219	2,845	14,775	50,839
- փոխանցում Փուլ 1	164	(164)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(450)	450	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(11,434)	-	11,434	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(17,771)	(930)	59,761	41,060
Տրամադրված նոր վարկերի կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	36,850	-	-	36,850
Վերականգնում	-	-	2,225	2,225
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(50,196)	(50,196)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	40,578	2,201	37,999	80,778

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	78,124	1,278	1,053	80,455
- փոխանցում Փուլ 1	376	(279)	(97)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,213)	1,213	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(2,563)	-	2,563	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(58,919)	11,054	(59,754)	(107,619)
Տրամադրված նոր վարկերի կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	33,518	-	-	33,518
Վերականգնում	-	-	65,661	65,661
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(2,030)	(2,030)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	49,323	13,266	7,396	69,985

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	16,248	14	862	17,124
- փոխանցում Փուլ 2	(3,084)	3,084	-	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(10,879)	(14)	829	(10,064)
Տրամադրված նոր վարկերի կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	11,161	-	-	11,161
Վերականգնում	-	-	2,566	2,566
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(4,257)	(4,257)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,446	3,084	-	16,530

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սպառողական վարկեր				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	11,828	235	1,220	13,283
փոխանցում Փուլ 1	483	-	(483)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,842)	1,842	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(4,986)	(33)	5,019	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(5,142)	801	6,159	1,818
Տրամադրված նոր վարկերի կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	32,878	-	-	32,878
Վերականգնում	-	-	8,114	8,114
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,254)	(5,254)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	33,219	2,845	14,775	50,839

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նոր տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը 8,331,400 հազար << դրամ է (2024թ.՝ 7,822,559 հազար << դրամ):

Ինչպես նշված է Ծանոթագրություն 24.1-ում, 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի ռիսկերի վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է Ծանոթագրություն 23-ում:

14 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ֆիզիկական անձիք	733,641	615,427
Մասնավոր ձեռնարկություններ	360,912	423,416
Անհատ ձեռնարկատերեր	131,503	84,907
	1,226,056	1,123,750
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(9,546)	(8,488)
Ընդամենը ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,216,510	1,115,262

Ֆինանսական վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը ներկայացված է ստորև:

	2025թ.			
	Մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավել	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	552,223	919,747	8,996	1,480,966
Ֆինանսական վարձակալության գծով չվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ	(118,976)	(135,530)	(404)	(254,910)
Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումներ՝ նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	433,247	784,217	8,592	1,226,056

	2024թ.			
	Մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավել	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	478,342	903,057	7,817	1,389,216
Ֆինանսական վարձակալության գծով չվաստակած ապագա ֆինանսական եկամուտ	(118,050)	(147,112)	(304)	(265,466)
Ֆինանսական վարձակալության գծով զուտ ներդրումներ՝ նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	360,292	755,945	7,513	1,123,750

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,081,080	42,670	-	1,123,750
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	536,370	-	-	536,370
Մարված ակտիվներ	(419,742)	(7,787)	(9,389)	(436,918)
- փոխանցում Փուլ 1	11,799	(11,799)	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(39,815)	-	39,815	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	5,918	(5,777)	2,511	2,652
Զուտ վերականգնում տարվա ընթացքում	-	-	202	202
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,175,610	17,307	33,139	1,226,056

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալություն				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	923,966	37,525	14,576	976,067
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	493,933	-	-	493,933
Մարված ակտիվներ	(349,714)	(11,023)	-	(360,737)
- փոխանցում Փուլ 1	32,106	(32,106)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(38,781)	53,357	(14,576)	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն արտարժույթի վերագնահատումից	19,570	(5,627)	-	13,943
Զուտ վերականգնում տարվա ընթացքում	-	544	-	544
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,081,080	42,670	-	1,123,750

Ֆինանսական վարձակալության գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

	2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	7,099	1,389	-	8,488
- փոխանցում Փուլ 1	429	(429)	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(231)	-	231	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(5,616)	(277)	4,356	(1,537)
Նոր տրամադրված	2,393	-	-	2,393
Զուտ վերականգնում տարվա ընթացքում	-	-	202	202
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,074	683	4,789	9,546

	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,929	8,045	7,047	17,021
- փոխանցում Փուլ 2	8,042	(8,042)	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(94)	7,141	(7,047)	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(3,669)	(6,299)	-	(9,968)
Նոր տրամադրված	891	-	-	891
Զուտ վերականգնում տարվա ընթացքում	-	544	-	544
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,099	1,389	-	8,488

Ֆինանսական վարձակալության գծով տեղեկատվությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի ներկայացվում է ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Մրգեր և բանջարեղեն	810,946	741,922
Ձկան արտադրություն	28,665	3,935
Առևտուր	58,613	73,321
Անասնաբուծություն	164,286	164,184
Խմիչքի արտադրություն	14,405	13,126
Արդյունաբերություն	105,945	116,111
Այլ	43,196	11,151
Ընդամենը ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	1,226,056	1,123,750

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նոր տրամադրված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների հաշվեկշռային արժեքը 399,126 հազար << դրամ է (2024թ.՝ 441,911 հազար << դրամ):

Ինչպես նշված է Ծանոթագրություն 24.1-ում, 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների ռիսկերի վերլուծությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 27-ում:

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Շենք	Փոխադրա- միջոցներ	Համակար- գիչներ	Գույք և գրասե- նյակային տեխնիկա	Կապիտալ ներդրումներ վարձակալված միջոցների մեջ	Համա- կարգչային ծրագրեր	Օգտագործ- ման իրավունքի ծնով ակտիվ- ներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք									
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	178,677	152,413	80,290	66,795	1,852	11,578	-	13,527	505,132
ՖՀՄՍ 16-ի ճանաչում	-	-	-	-	-	-	41,390	-	41,390
Ավելացում	-	-	8,597	1,479	-	795	-	5,500	16,371
Օտարում	-	(29)	(453)	(840)	(1,852)	-	-	-	(3,174)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	178,677	152,384	88,434	67,434	-	12,373	41,390	19,027	559,719
Ավելացում	-	122,590	8,060	7,724	-	-	31,391	-	169,765
Օտարում	-	(97,584)	-	(30)	-	-	-	-	(97,614)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	178,677	177,390	96,494	75,128	-	12,373	72,781	19,027	631,870
Կուտակված մաշվածություն և ամորտիզացա									
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	36,868	64,712	58,601	46,726	1,852	7,164	-	2,369	218,292
Տարվա ծախս	3,009	12,741	6,654	2,243	-	1,088	12,186	1,660	39,581
Օտարում	-	(29)	(437)	(752)	(1,852)	-	-	-	(3,070)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,877	77,424	64,818	48,217	-	8,252	12,186	4,029	254,803
Տարվա ծախս	3,007	16,834	7,569	2,933	-	962	15,839	1,788	48,932
Օտարում	-	(70,829)	-	(2)	-	-	-	-	(70,831)
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,884	23,429	72,387	51,148	-	9,214	28,025	5,817	232,904
Հաշվեկշռային արժեք									
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,800	74,960	23,616	19,217	-	4,121	29,204	14,998	304,916
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	135,793	153,961	24,107	23,980	-	3,159	44,756	13,210	398,966

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ընկերությունը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրաթիվ ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն (տե՛ս Ծանոթագրություն 20): Ընկերությունը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզնական արժեքը կազմում է 7,422 հազար << դրամ (2024թ. 7,422 հազար << դրամ):

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների (2024թ. դեկտեմբերի դրությամբ՝ նույնպես):

16 Բռնագանձված ակտիվներ

Ընկերության կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մասնրամասները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Անշարժ գույք	75,939	128,193
Հողամասեր	288	1,408
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	76,227	129,601

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Ընկերության քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Ընկերությունը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար:

17 Այլ ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Դերիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	840	508
Ստացվելիք գումարներ << պետական բյուջեից սուբսիդիաների գծով	43,945	51,077
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	44,785	51,585
Կանխավճարներ	48,254	58,313
Հետաձգված ԱԱՀ	45,234	58,990
Պահեստ	718	1,170
Այլ ակտիվներ	16,745	14,148
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	110,951	132,621
Ընդամենը այլ ակտիվներ	155,736	184,206

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

	2025թ. Փուլ 3	2024թ. Փուլ 3
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	-	(1,624)
Զուտ վերականգնում	-	1,624
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-

18 Վարկեր և փոխառություններ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Վարկեր/վարկային գիծ << բանկերից	2,923,266	2,383,363
Միջազգային ծրագրերով << ԿԲ-ից ստացված վարկեր	5,181,217	5,175,890
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	2,984,955	2,983,392
Ոչ ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառություններ	224,955	269,828
Կապակցված կողմերից ներգրավված ստորադաս փոխառություններ	219,586	124,592
Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկեր	1,949,741	1,077,979
Միջազգային կազմակերպություններից վարկեր	751,088	-
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	14,234,808	12,015,044

Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ վարկային համաձայնագիր, որը Ընկերության անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Ընկերության պարտավորությունների նկատմամբ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ << բանկերից ներգրավված վարկերը ապահովված են 5,685,641 հազար << դրամ գումարով տրամադրված վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (2024թ.՝ 4,213,037 հազար << դրամ) (Ծանոթագրություն 13) և այդ բանկերում բացված << դրամային և արտարժույթային բանկային հաշիվների շրջանառությունով (Ծանոթագրություն 11):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ապահովված են 197,994 հազար << դրամ գումարով տրամադրված վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (2024թ.՝ 293,778 հազար << դրամ) (Ծանոթագրություն 13):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ապահովված են 1,912,486 հազար << դրամ գումարով տրամադրված վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (2024թ.՝ 1,063,112 հազար << դրամ):

Միջազգային ծրագրերով << ԿԲ-ից ստացված վարկեր ներառում են հետևյալ ծրագրերով ստացված վարկեր՝

- KfW բանկի << գյուղատնտեսության Ոլորտի Աջակցման ծրագիր,
- KfW բանկի << Միկրո Փոքր և Միջին Ձեռներեցության Աջակցման վարկային ծրագիր,
- Համաշխարհային բանկի ՓՄՁ ֆինանսական միջոցների հասանելիության ծրագիր,

- Եվրոպական ներդրումային բանկի Մասնավոր հատվածի ֆինանսավորում վարկավորում ծրագիր,
- Ասիական Զարգացման բանկի Կանանց Ձեռներեցության Ոլորտի Աջակցման և Զարգացման ծրագիր:

ՀՀ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են վարկեր Գյուղատնտեսության զարգացման միջազգային հիմնադրամի Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման և Ենթակառուցվածքների և գյուղական ֆինանսավորման աջակցության ծրագրերով, ինչպես նաև Հազարամյակի մարտահրավեր Հայաստան հիմնադրամի «Զրից դեպի շուկա» վարկային բաղադրիչով:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Ընկերությունը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

19 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2024թ.-ին Ընկերությունը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Մեկ պարտատոմսի արժեքը		Փանակ	%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
10.06.2024	ՀՀ դրամ	100,000		6,000	12.00	10.06.2027	600,000,000

Տարվա ընթացքում Ընկերությունը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Ընկերությունը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2024թ.՝ նույնպես):

Ընկերության կողմից թողարկված պարտատոմսերը ոչ հրապարակային են և չերաշխավորված:

20 Այլ պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Վճարվելիք գումարներ	21,020	67,344
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	47,400	30,922
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	48,696	38,118
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	117,116	136,384
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	12,747	14,802
Հետաձգված ԱԱՀ	83,249	84,612
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ	259	229
Ստացված կանխավճարներ	41,444	73,642
Այլ պարտավորություններ	3,945	722
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	141,644	174,007
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	258,760	310,391

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Ընկերությունը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Ընկերությունը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս Ծանոթագրություն 15):

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Ընկերությունը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Ընկերությունը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

	2025թ.	2024թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	30,922	-
Ճանաչում	-	41,390
Ավելացում	31,391	-
Տոկոսի կուտակում	5,099	5,410
Վճարումներ	(20,012)	(15,878)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,400	30,922

2025թ. ՖԵԲՐՈՒԱՐ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 13.9% (2024թ.՝ 16%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է Ծանոթագրություն 27.3-ում:

21 Սեփական կապիտալ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 759,200 հազար << դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 584,000 հասարակ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 1,300 դրամ անվանական արժեքով:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ուղղակի նշանակալից մասնակից է հանդիսանում «ԱԳՐՈՎԻՇ» ՓԲԸ-ն բաժնետոմսերի 79.62% մասնակցությամբ (2024թ.՝ 100%):

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Ընկերության տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից << դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը << դրամով:

2025թ. Ընկերությունը վճարել է 400,000 հազար << դրամ ընդհանուր գումարով շահաբաժին, որից 45,000 հազար << դրամը 2026թ. միջանկյալ շահաբաժին է (2024թ.՝ 297,500 հազար << դրամ որից 50,000 հազար << դրամը 2025թ. միջանկյալ շահաբաժին):

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն << օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով:

22 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք

երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ընկերությանն ներկայացված դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Ընկերությունը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի կստիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Ընկերության վերջնական վերահսկող է հանդիսանում «Ագրոբիզնեսի և գյուղի զարգացման կենտրոն» հիմնադրամը, որը հանդիսանում է Ընկերության բաժնետիրոջ՝ «ԱգրոՎիժն» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետերեր:

Ընկերությունը իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ապրանքների և այլ ծառայությունների ձեռքբերումները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

	2025թ.		2024թ.	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	124,989	11,948	116,879	13,786
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	221,000	26,032	197,553	12,856
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(343,531)	(15,977)	(189,443)	(14,694)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	2,458	22,003	124,989	11,948
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	-	(362)	(419)	(202)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,458	21,641	124,570	11,746
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	7,105	-	-	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	9,795	-	11,362	-
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(4,378)	-	(4,257)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	12,522	-	7,105	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(58)	-	(52)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,464	-	7,053	-
Այլ ակտիվներ				
Այլ ակտիվներ հունվարի 1-ի դրությամբ	-	-	3,471	-
Տարվա ընթացքում աճ	8,108	-	295	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(8,094)	-	(3,766)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14	-	-	-

	2025թ.		2024թ.	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Վարկեր և փոխառություններ				
Վարկեր և փոխառություններ հունվարի 1-ի դրությամբ	139,708	-	99,714	-
Տարվա ընթացքում աճ	320,043	-	237,023	-
Տարվա ընթացքում նվազում	(204,063)	-	(197,029)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	255,688	-	139,708	-
Ֆինանսական արդյունք				
Տոկոսային եկամուտ	11,337	2,112	9,719	1,907
Տոկոսային ծախսեր	(25,814)	-	(12,759)	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	6,988	-	1,033	-
Հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտ	-	396	-	-
(Պարտքային կորուստների գծով ծախս) պարտքային կորուստների գծով ծախսի հակադարձում	413	(160)	675	(127)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	221,584	161,758
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	221,584	161,758

Տնօրեններին և ղեկավար անձնակազմի այլ անդամներին տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-6 տարվա ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 10-13.5% (2024թ.՝ 1-4 տարի, 12-24%):

24 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):
- Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

24.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		
	Մակարդակ 2	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	557,954	557,954	557,954
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	495,155	495,155	495,155
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,048,362	14,048,362	14,049,954
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,216,510	1,216,510	1,216,510
Այլ ակտիվներ	44,785	44,785	44,785
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	14,234,808	14,234,808	14,234,808
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	597,140	597,140	597,140
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	47,400	47,400	47,400
Այլ պարտավորություններ	69,716	69,716	69,716
31 դեկտեմբերի 2024թ.			
	Մակարդակ 2	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	75,099	75,099	75,099
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	570,230	570,230	570,230
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12,407,914	12,407,914	12,407,914
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,115,262	1,115,262	1,115,262
Այլ ակտիվներ	51,585	51,585	51,585

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Մակարդակ 2	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	12,015,044	12,015,044	12,015,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	592,981	592,981	592,981
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	30,922	30,922	30,922
Այլ պարտավորություններ	105,462	105,462	105,462

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով:

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող վարկերի համար առաջարկվող դրույքաչափերը:

25 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

2025 և 2024թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ Ընկերությունը չունի ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ, որոնք ներկայացված են զուտ արժեքով կամ կհաշվանցվեն համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի:

26 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Ընկերության չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27.3-ում:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.					
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան րագումար	1 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	357,856	200,098	-	557,954	-	557,954
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,833	188,220	-	199,053	296,102	495,155
Հաճախորդներին տրված վարկեր	382,783	1,924,476	2,966,349	5,273,608	8,776,346	14,049,954
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	43,250	176,546	210,078	429,874	786,636	1,216,510
Այլ ակտիվներ	44,785	-	-	44,785	-	44,785
	839,507	2,489,340	3,176,427	6,505,274	9,859,084	16,364,358
Պարտավորություններ						
Վարկեր և փոխառություններ	64,378	1,211,164	974,024	2,249,566	11,985,242	14,234,808
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,154	-	4,154	592,986	597,140
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,541	8,077	9,382	19,000	28,400	47,400
Այլ պարտավորություններ	69,716	-	-	69,716	-	69,716
	135,635	1,223,395	983,406	2,342,436	12,606,628	14,949,064
Զուտ դիրք	703,872	1,265,945	2,193,021	4,162,838	(2,747,544)	1,415,294
Կուտակված ճեղքվածք	703,872	1,969,817	4,162,838		1,415,294	

	31 դեկտեմբերի 2024թ.					
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	75,099	-	-	75,099	-	75,099
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,514	-	561,716	570,230	-	570,230
Հաճախորդներին տրված վարկեր	330,687	1,931,734	2,774,836	5,037,257	7,370,657	12,407,914
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	32,390	145,106	180,075	357,571	757,691	1,115,262
Այլ ակտիվներ	51,585	-	-	51,585	-	51,585
	498,275	2,076,840	3,516,627	6,091,742	8,128,348	14,220,090
Պարտավորություններ						
Վարկեր և փոխառություններ	172,685	1,380,133	1,838,263	3,391,081	8,623,963	12,015,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,154	-	4,154	588,827	592,981
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	986	5,174	6,602	12,762	18,160	30,922
Այլ պարտավորություններ	105,462	-	-	105,462	-	105,462
	279,133	1,389,461	1,844,865	3,513,459	9,230,950	12,744,409
Զուտ դիրք	219,142	687,379	1,671,762	2,578,283	(1,102,602)	1,475,681
Կուտակված ճեղքվածք	219,142	906,521	2,578,283		1,475,681	

27 Ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Ընկերությունն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Ընկերության շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Ընկերության յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Ընկերությունը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Ընկերության կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Տնօրինության խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Վարկային կոմիտե

Վարկային կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում վարկերի տրամադրման գործընթացում ռիսկերի կառավարման համար:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ընկերության Ֆինանսական ստորաբաժանում

Ընկերության ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Ընկերության իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Ընկերության կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Ընկերության գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Ընկերության ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Ընկերությունը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Ընկերության կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Ընկերության գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Ընկերությունը, ինչպես նաև Ընկերության համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Ընկերությունը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Ընկերությունը

վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Ընկերության բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Ընկերության բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Ռիսկի նվազեցում

Ընկերությունը ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Ընկերության գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Ընկերության քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

27.1 Պարտքային ռիսկ

Ընկերության գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Ընկերությանն կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Ընկերության կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Ընկերությունը այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի տրամադրմանը: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման խմբի կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Ընկերության ղեկավարությանը:

27.1.1 Պարտքային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Ընկերության՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ:

Ներքին վարկանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 27.1.2-ում:

Ներքին վարկանիշներ

	31 դեկտեմբերի 2025թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Ստանդարտ	557,954	-	-	557,954
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	557,954	-	-	557,954
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	557,954	-	-	557,954

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	502,067	-	-	502,067
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	502,067	-	-	502,067
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(6,912)	-	-	(6,912)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	495,155	-	-	495,155
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Գյուղատնտեսական վարկեր				
Բարձր	7,590,960	-	-	7,590,960
Ստանդարտ	3,136	3,511	-	6,647
Ոչ ստանդարտ	-	2,714	-	2,714
Չաշխատող	-	-	108,823	108,823
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	7,594,096	6,225	108,823	7,709,144
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(60,101)	(2,275)	(35,894)	(98,270)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	7,533,995	3,950	72,929	7,610,874
Առևտրային վարկեր				
Բարձր	4,026,367	-	-	4,026,367
Ստանդարտ	-	7,448	-	7,448
Չաշխատող	-	-	26,439	26,439
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	4,026,367	7,448	26,439	4,060,254
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(12,863)	(917)	(7,836)	(21,616)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	4,013,504	6,531	18,603	4,038,638
Սպառողական վարկեր				
Բարձր	2,411,285	-	-	2,411,285
Ստանդարտ	7,866	3,280	-	11,146
Ոչ ստանդարտ	-	10,471	-	10,471
Չաշխատող	-	-	48,318	48,318
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,419,151	13,751	48,318	2,481,220
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(40,578)	(2,201)	(37,999)	(80,778)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,378,573	11,550	10,319	2,400,442
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Բարձր	1,175,395	-	-	1,175,395
Ստանդարտ	215	1,974	-	2,189
Ոչ ստանդարտ	-	15,333	-	15,333
Չաշխատող	-	-	33,139	33,139
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,175,610	17,307	33,139	1,226,056
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(4,074)	(683)	(4,789)	(9,546)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,171,536	16,624	28,350	1,216,510

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2025թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	44,785	-	-	44,785
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	44,785	-	-	44,785
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	44,785	-	-	44,785

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Ստանդարտ	75,099	-	-	75,099
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	75,099	-	-	75,099
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	75,099	-	-	75,099
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ստանդարտ	576,207	-	-	576,207
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	576,207	-	-	576,207
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(5,977)	-	-	(5,977)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	570,230	-	-	570,230

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Գյուղատնտեսական վարկեր

Բարձր	6,987,042	-	-	6,987,042
Ստանդարտ	2,234	36,629	-	38,863
Ոչ ստանդարտ	-	3,399	-	3,399
Չաշխատող	-	-	7,945	7,945
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	6,989,276	40,028	7,945	7,037,249
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(49,323)	(13,266)	(7,396)	(69,985)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	6,939,953	26,762	549	6,967,264

Առևտրային վարկեր

Բարձր	3,407,621	-	-	3,407,621
Ստանդարտ	-	5,445	-	5,445
Չաշխատող	-	-	-	-
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	3,407,621	5,445	-	3,413,066
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(13,446)	(3,084)	-	(16,530)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	3,394,175	2,361	-	3,396,536

Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սպառողական վարկեր				
Բարձր	2,061,683	-	-	2,061,683
Ստանդարտ	4,059	5,950	-	10,009
Ոչ ստանդարտ	-	6,576	-	6,576
Չաշխատող	-	-	16,685	16,685
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,065,742	12,526	16,685	2,094,953
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(33,219)	(2,845)	(14,775)	(50,839)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,032,523	9,681	1,910	2,044,114
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Բարձր	1,081,080	-	-	1,081,080
Ստանդարտ	-	42,670	-	42,670
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,081,080	42,670	-	1,123,750
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(7,099)	(1,389)	-	(8,488)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,073,981	41,281	-	1,115,262
Այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Ստանդարտ	51,585	-	-	51,585
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	51,585	-	-	51,585
Պարտքային կորուստների գծով պահուստ	-	-	-	-
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	51,585	-	-	51,585

27.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Ընկերության՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս Ծանոթագրություն 4.6.(գ)):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Ընկերությունը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Ընկերությունը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Ընկերությունը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքային պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառվածքային 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում – գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտնվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառվածքային 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և Ընկերությունը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում – գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Ընկերության կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Ընկերությունը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատահանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդներին տրված վարկերի համար միջին 12-ամսյա PD-ները ըստ յուրաքանչյուր վարկանիշի.

	Վարկանիշ	2025թ.	2024թ.
		12-ամսյա PD –ի միջակայք	12-ամսյա PD –ի միջակայք
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	1.62-2.22%	1.54 - 2.03%
	Ոչ ստանդարտ	33.11-44.91%	48.31 - 61.72%
	Չաշխատող	100%	100%
Առևտրային վարկեր	Ստանդարտ	0.19-2.24%	0.04-2.67%
	Ոչ ստանդարտ	33.4%	27.63-27.63%
	Չաշխատող	100%	100%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	2.4%	2.23%
	Ոչ ստանդարտ	18.4%	19.62%
	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Ընկերությունը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Ընկերությունը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (գյուղատնտեսական, առևտրային և սպառողական վարկ)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտազանցման սահմանում և «առողջացում»

Ընկերությունը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների նպատակով բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Ընկերությունը բանկային հաշիվները համարում է պարտազանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Ընկերությունը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Ընկերությունը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուի համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտազանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Ընկերության քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտազանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Ընկերության՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Ընկերությունը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Ընկերությունը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Ընկերության՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Ընկերությունը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Ընկերությունը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանի ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 4.6(դ)-ում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Ընկերության կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

	2025թ.	2024թ.
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	-	11,400
Փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	(3,105)

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են պարտագանցումից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական գեղչերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:

- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու ռիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Ընկերության պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է Ծանոթագրություն 4.6(գ) -ի գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Ընկերությունն օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (<Բ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Ընկերությունը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները: Ակնկալվող պարտքային կորուստների մակրոտնտեսական ճշգրտումը հաշվարկելու համար Ընկերությունն օգտագործում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակ՝ որպես իր մոդելների տնտեսական ներածություն, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի փոփոխությունները
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ (արտահայտված ԱՄՆ դոլարով)
- Գործազրկության մակարդակ, ընդամենը (ընդհանուր աշխատուժի տոկոս)
- Ընկերության չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր վարկերում
- Գյուղատնտեսության աճի տեմպ
- Առևտրի աճի տեմպ

27.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Պարտքային ռիսկի ենթարկվող ակտիվներն ամբողջությամբ տեղաբաշխված են ՀՀ տարածքում:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2025 և 2024թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պարտքային ռիսկի ենթարկվող ակտիվները ներառված են դրամական միջոցներ բանկերում, իսկ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները կենտրոնացված են ֆինանսական ոլորտում: Հաճախորդներին տրված վարկերն և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները հիմնականում կենտրոնացած են գյուղատնտեսության ոլորտում (մանրամասն վերլուծությունը տե՛ս 13 և 14 Ծանոթագրություններում):

27.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- Հիպոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Սարքավորումներ և փոխադրամիջոցներ:

31 դեկտեմբերի 2025թ. դրությամբ 2,690,155 հազար << դրամ ընդհանուր գումարով վարկերի և ֆինանսական վարձակալության գծով արժեզրկման ակնկալվող կորուստների գծով պահուստ չի ձևավորվել գրավների առկայության պատճառով (2024թ.՝ 2,324,293 հազար << դրամ):

Վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Ընկերությունը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Անշարժ գույք	5,567,704	4,900,942
Հիմնական միջոցներ և ապրանքներ	22,482	130,027
Փոխադրամիջոցներ	254,643	227,520
Ապահովվածություն չունեցող	8,405,789	7,286,779
Ընդամենը վարկեր (համախառն)	14,250,618	12,545,268

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

Ապահովվածություն չունեցող վարկերը հիմնականում տրամադրվում են երրորդ անձանց երաշխավորությամբ:

2025թ. դեկտեմբերի 31-ին հաճախորդներին տրամադրված 17,602 հազար << դրամ (2024թ. առկա չեն) հաշվեկշռային արժեքով արժեզրկված առևտրային վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ չի ձևավորվել, այդ վարկերի գրավի (հիմնականում անշարժ գույք) արժեքը կազմել է՝ 77,498 հազար << դրամ:

27.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Ընկերությունը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի << դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով. ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ):

Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	10	(2,569)	10	13,506
ԱՄՆ դոլար	(10)	2,569	(10)	(13,506)

Ընկերության արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		
	<< դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	309,024	248,930	557,954
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	306,936	188,219	495,155
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13,470,519	579,435	14,049,954
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,216,510	-	1,216,510
Այլ ակտիվներ	44,785	-	44,785
Ընդամենը	15,347,774	1,016,584	16,364,358
Պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	13,192,538	1,042,270	14,234,808
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	597,140	-	597,140
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	47,400	-	47,400
Այլ պարտավորություններ	69,716	-	69,716
Ընդամենը	13,906,794	1042,270	14,949,064
Զուտ դիրք 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,440,980	(25,686)	1,415,294
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	13,680,403	539,687	14,220,090
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	12,339,785	404,624	12,744,409
Զուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,340,618	135,063	1,475,681

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	
	<< դրամ	ԱՄՆ դոլլար	<< դրամ	ԱՄՆ դոլլար
Տոկոսաբեր ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6.1	-	6.9	-
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9.9	2.0	9.8	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	17.1	16.5	16.2	15.4
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13.1	-	12.8	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	9.1	7.3	8.8	7.6
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	13.3	-	13.3	-

27.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Ընկերությունը կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Ստորև ներկայացվում է 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս Ծանոթագրություն 26-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար:

	31 դեկտեմբերի 2025թ.					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1-ից մինչև 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային ն արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Վարկեր և փոխառություններ	65,799	1,260,203	1,050,339	14,271,451	16,647,792	14,234,808
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	36,000	36,000	628,986	700,986	597,140
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,058	10,290	11,460	34,238	58,046	47,400
Այլ պարտավորություններ	69,716	-	-	-	69,716	69,716
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	137,573	1,306,493	1,097,799	14,934,675	17,476,540	14,949,064

	31 դեկտեմբերի 2024թ.					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1-ից մինչև 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային ն արժեք
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Վարկեր և փոխառություններ	192,433	1,738,501	2,262,373	9,867,202	14,060,509	12,015,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	36,000	36,000	696,827	768,827	592,981
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,369	6,845	8,214	20,095	36,523	30,922
Այլ պարտավորություններ	105,462	-	-	-	105,462	105,462
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	299,264	1,781,346	2,306,587	10,584,124	14,971,321	12,744,409

27.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Ընկերության ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Ընկերության նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Ընկերության ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Ընկերության ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

28 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Վարկեր և փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեությունից ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	10,379,986	-	10,379,986
ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցություն	-	-	41,390	41,390
Մուտքեր	588,827	12,910,776	-	13,499,603
Մարումներ	-	(11,261,922)	(15,878)	(11,277,800)
Արտարժույթային փոխարկումներ	-	(15,108)	-	(15,108)
Այլ	4,154	1,312	5,410	10,876
Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	592,981	12,015,044	30,922	12,638,947
Մուտքեր	-	15,327,686	31,391	15,359,077
Մարումներ	-	(13,107,504)	(20,012)	(13,127,516)
Արտարժույթային փոխարկումներ	-	(14,381)	-	(14,381)
Այլ	4,159	13,963	5,099	23,221
Հաշվեկշռային արժեք 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	597,140	14,234,808	47,400	14,879,348

«Այլ» տողում ներառված են թողարկված պարտքային արժեթղթերի, վարկերի և փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները:

29 Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք Ընկերության գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

ՀՀ կենտրոնական բանկը սահմանել է վարկային կազմակերպությունների նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափ՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ:

Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Ընկերությունը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետիրոջը կամ բաժնետոմսեր թողարկել:

2019թ-ին Ընկերության կանոնադրությունում կատարվել է փոփոխություն, համաձայն որի Ընկերությունը կարող է հրապարակային օֆերտաների միջոցով փոխառություններ ներգրավել: Նշված փոփոխությունների արդյունքում Ընկերությունը, համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոնակարգերի դրույթների, լրացուցիչ նորմատիվային պահանջներ պետք է պահպանի, մասնավորապես Ն1 «Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցության նվազագույն չափի» և «Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափի» նորմատիվները:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 10%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է այլ պահուստներ:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2025 և 2024թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

	Աուդիտի չենթարկված	
	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հիմնական կապիտալ	1,782,120	1,498,184
Լրացուցիչ կապիտալ	200,891	114,722
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	1,983,011	1,612,906
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	15,169,815	13,198,915
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	13.07%	12.22%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

30 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

09 մարտ 2026թ. Ընկերության բաժնետերերի ժողովը որոշել է իրականացնել թվով 208,480 հատ հասարակ 1,300 << դրամ անվանական արժեքով բաժնետոմսերի թողարկում և տեղաբաշխում:
Հաշվետվության ստորագրման պահին դեռևս համալրումը տեղի չէր ունեցել: